

بررسی نقش سونوگرافی تکمیلی در تشخیص سرطان پستان

دکتر فریده قره خانلو*، دکتر سعادت ترابیان**، سحر کامرانی***

دریافت: ۸۹/۳/۲۷، پذیرش: ۸۹/۸/۳۰

چکیده:

مقدمه و هدف: در سال‌های اخیر سرطان پستان شایع‌ترین سرطان در بین زنان می‌باشد و میانگین سنی بروز آن روبه کاهش است. با توجه به نسج متراکم پستان (Dense Breast) در زنان جوان‌تر (کمتر از ۴۹ سال) که باعث کاهش حساسیت ماموگرافی در تشخیص کارسینوم می‌شود، استفاده از سونوگرافی با وضوح بالا به عنوان مکمل ماموگرافی در تشخیص آن بسیار مفید است. این مطالعه به نقش سونوگرافی در تشخیص سرطان پستان به عنوان روش مکمل تشخیصی اشاره می‌کند و هدف نهایی آن همخوانی نتایج ماموگرافی با نتایج مثبت سونوگرافی است.

روش کار: از تاریخ ۸۸/۸/۱ تا ۸۸/۹/۳۰، ۳۰۰ نفر جهت سونوگرافی پستان به کلینیک رادیولوژی خصوصی مهر همدان مراجعه نمودند و در بیمارانی که پس از سونوگرافی توده مشکوک یافت شد، ارزیابی آکزیلا نیز به صورت همزمان به عمل آمد. در کلیه بیماران مشکوک، ماموگرافی (قبل یا بعد از سونوگرافی) انجام شد و نتیجه آن توسط رادیولوژیست دیگری گزارش گردید. در نهایت کلیه موارد مشکوک جهت بیوپسی یا جراحی ارجاع شدند و نتایج قطعی توسط پاتولوژیست اعلام شد. جهت آنالیز یافته‌ها از نرم‌افزار آماری SPSS و آماره‌های توصیفی و استنباطی استفاده گردید.

نتایج: متوسط سن بیماران ۴۶ سال با محدوده سنی ۲۶-۳۲ سال بود از ۲۲ مورد توده مشکوک گزارش شده با سونوگرافی ۲۱ مورد سرطان و ۱ مورد آبسه گزارش شد. متوسط قطر توده ۲۹ میلی متر و متوسط قطر لنف نودهای درگیر ۱۲/۳ میلی متر بود. یافته‌های ماموگرافی به دلیل بافت متراکم پستان، ۱۴/۳٪ موارد منفی و یا تنها یک دانسیته آسیمتریک را گزارش کرده بود و بقیه موارد (۸۵/۷٪) مثبت بود.

نتیجه نهایی: هر چند ماموگرافی روش استاندارد طلایی تشخیص سرطان پستان است اما با توجه به بروز آن در سنین پایین‌تر در سال‌های اخیر و وجود بافت متراکم پستان در این سنین سونوگرافی تکمیلی (روش غربالگری تکمیلی) به خصوص در گروه سنی پایین‌تر جهت افزایش حساسیت تشخیص بسیار موثر خواهد بود.

کلید واژه‌ها: سرطان پستان / سونوگرافی / ماموگرافی

مقدمه:

رادیولوژی است و نقش رادیولوژیست در این مرحله بسیار حیاتی است (۲). غربالگری با ماموگرافی باعث کاهش ۲۲٪ در مرگ و میر زنان بالای ۵۰ سال و کاهش ۱۵٪ در مرگ و میر زنان ۴۰-۴۹ ساله گردیده است (۳). با توجه به بروز سرطان پستان در سنین پایین‌تر در سال‌های اخیر و وجود بافت متراکم پستان در این گروه و احتمال مخفی ماندن ضایعه در این نوع بافت، وجود روش مکمل تشخیصی جهت افزایش حساسیت تشخیص ضروری به نظر می‌رسد.

امروزه سرطان پستان یکی از شایع‌ترین سرطان‌ها و یک علت شایع مرگ و میر زنان در جهان است (۱). بافت پستان در افراد جوان متراکم می‌باشد و با افزایش سن بافت چربی به تدریج جایگزین بافت متراکم پستان می‌شود. علیرغم پرتنوز وخیم و مرگ و میر و بیماریزایی بالا، در صورت تشخیص زودهنگام پیش آگهی بیمار بهتر خواهد شد. تشخیص زودهنگام سرطان پستان هدف نهایی

* استادیار گروه رادیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان (dr_gharekhanloof@yahoo.com)

** استادیار گروه پزشکی اجتماعی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان

*** دانشجوی رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان